

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Aan de Minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid mr A.J. de Geus
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Datum

Van

mw. drs. I.A.G. de Kroon
T (020) 687 52 53, F (020) 687 59 06

Uw kenmerk

UB/K/05/81307

Bijlage(n)

2

Pagina

1 van 5

Onderwerp

Uitvoeringstoets Wet + AMvB Inburgering

Geachte heer De Geus,

Met uw brief d.d. 14 oktober jl. heeft u UWV verzocht om een uitvoeringstoets inzake zowel het Wetsvoorstel Inburgering (WIN) als de concept Algemene Maatregel van Bestuur Inburgering (AMvB).

Daarbij heeft u UWV specifiek verzocht om aandacht te schenken aan:

- de eenmalige invoeringskosten;
- de structurele uitvoeringskosten;
- de uitvoerbaarheid;
- de mogelijkheid van uitvoering op het beoogde moment van invoering van de wet, te weten medio 2006 of,
- indien medio 2006 voor de uitvoering niet haalbaar is, het moment waarop implementatie van de wet wel mogelijk is;

Daarbij is UWV tevens nog expliciet verzocht om nader in te gaan op:

- de extra taken en kosten van de in bedoelde wet en AMvB gestelde samenwerking en afstemming met gemeenten;
- de extra taken en kosten die verband houden met de informatiebepalingen in Hoofdstuk 6 van het concept-Besluit Inburgering.

Inzake dit laatste verwijzen wij u naar Bijlage I waarin een opgave wordt verstrekt van de met invoering van onderhavig Wetsvoorstel en AMvB gemoeide incidentele en structurele kosten.

Uitvoerbaarheid

UWV acht zowel de WIN als de AMvB in principe uitvoerbaar, met uitzondering van de hierna genoemde aspecten.

Gegevens aan het college en aan de IB-groep

Bij de Wet Inburgering spelen er voor de gegevensverstrekking vanuit UWV twee partijen, te weten:

1. het college van burgemeester en wethouders van de gemeente, en
2. IB-groep

Bezoekadres

**La Guardiaweg 94
1043 DL Amsterdam
uwv.nl**

Ad 1. Gegevenslevering aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente
Op grond van artikel 62 Wet SUWI is UWV verplicht aan het college alle gegevens en inlichtingen te verstrekken die nodig zijn voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand. Gegevensverstrekking aan het college voor andere taken, zoals de uitvoering van de WIN en de AMvB vallen hier niet onder. Omdat UWV een geheimhoudingsplicht heeft op grond van artikel 74 Wet SUWI, kan UWV alleen gegevens aan het college leveren als dit geregeld is middels een wettelijk voorschrift. Noch in de WIN noch in de AMvB is thans een artikel opgenomen waarin UWV de verplichting c.q. de bevoegdheid heeft om gegevens aan het college te leveren t.b.v. de uitvoering van inburgeringsactiviteiten. Een dergelijke bepaling dient dus alsnog opgenomen te worden (zie ook gegevenslevering onder ad 2.)

Ad 2. Gegevenslevering aan IB-groep

In artikel 6.5 van de AMvB is de gegevenslevering door UWV aan de IB-groep geregeld. Het gaat hier om gegevens die noodzakelijk zijn voor het bijhouden dan wel schonen van het Bestand Potentiële Inburgeringsplichtigen (BPI). Met dit voorschrift heeft UWV de verplichting c.q. de bevoegdheid om gegevens aan de IB-groep te verstrekken. Niet nader omschreven is om welke specifieke gegevens het hier gaat. Wellicht, met het oog op de proportionaliteit van de gegevensverstrekking, is een verwijzing naar de gegevens in artikel 6.4. hier op zijn plaats.

Artikel 6.5. tweede lid bepaalt dat de gegevens in het BPI aan het college beschikbaar worden gesteld. Omdat UWV geen wettelijke verplichting c.q. bevoegdheid heeft om gegevens aan het college te verstrekken, heeft het college op haar beurt ook geen bevoegdheid om kennis te nemen van de gegevens die UWV aan de IB-groep als beheerder van de BPI heeft geleverd. Een bepaling dat de gegevens beschikbaar worden gesteld, betekent nog niet dat het college hier dan rechtmatig kennis van mag nemen zonder wettelijke titel.

Conclusie: In de WIN of de AMvB dient een verplichting c.q. bevoegdheid te worden opgenomen waarmee UWV in staat wordt gesteld rechtmatig gegevens te verstrekken aan het college voor de uitvoering van de taken op grond van de Wet Inburgering.

Inburgeringsplichtigheid UWV klanten in relatie tot het door de gemeente kunnen aanbieden van een gecombineerde voorziening

Alhoewel UWV verheugd is te constateren dat, t.o.v. de Contourennota, de reikwijdte van de inburgeringsplichtigheid thans is uitgebreid tot ook de UWV-klanten die recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering, zijn wij van mening dat deze plicht niet eerst dient op te treden nadat de uitkering 6 maanden genoten is.

Voor WW-gerechtigden zouden wij er veeleer voor pleiten om de afstand tot de arbeidsmarkt (te bepalen via de A/B routing) leidend te laten zijn bij het vaststellen van de inburgeringsplicht. Het kan immers zo zijn, en het is zelfs zeer waarschijnlijk m.b.t. een groot deel van deze klantpopulatie, dat er bij aanvang van de WW-uitkering reeds sprake is van een afstand tot de arbeidsmarkt. UWV acht het niet wenselijk dat met inburgeringsactiviteiten gewacht zou moeten worden totdat de termijn van 6 maanden verstreken is, terwijl de re-integratie-activiteiten vanuit UWV zeer waarschijnlijk reeds gestart zullen zijn. Daarmee wordt tevens de uitvoering van artikel 18 ernstig bemoeilijkt, waarin gesteld wordt dat een inburgeringsvoorziening altijd vergezeld dient te gaan van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling.

Eenzelfde redenering doet opgeld m.b.t. de populatie arbeidsgehandicapten. Politiek en maatschappelijk wordt er veel waarde gehecht aan een snelle start van de re-integratie-

activiteiten voor deze populatie, vooral waar het gaat om klanten die herbeoordeeld zijn op basis van het aangepaste Schattingsbesluit. De in de WIN aangegeven termijn houdt in dat een zeer groot deel van de re-integratie-activiteiten voor de doelgroep al zal zijn aangevangen, voordat inburgeringsactiviteiten gestart kunnen worden op grond van het alsdan van kracht worden van de inburgeringsplicht.

Gezien het gestelde in artikel 3, lid 1b (vaststelling inburgeringsplicht), artikel 17, lid 6 (er wordt geen aanbod aan de inburgeringsplichtige gedaan indien dit diens arbeidsinschakeling belemmert) en artikel 18, lid 1 (gecombineerd aanbod inburgering/re-integratie) zou het de voorkeur verdienen indien de inburgeringsplicht voor UWV-klanten gaat gelden (en aldus ook zo door de gemeente wordt vastgesteld) op het moment dat UWV resp. CWI hebben vastgesteld dat er voor de betreffende klant sprake is van een afstand tot de arbeidsmarkt en dat de inzet van re-integratie-activiteiten is aangewezen. Alleen op deze manier kan de gecombineerde inzet van genoemde activiteiten daadwerkelijk worden gerealiseerd en wordt tevens voorkomen dat inburgeringsactiviteiten niet plaats zouden kunnen vinden, omdat deze, op dat moment, de arbeidsinschakeling van de klant belemmeren.

Conclusie: Gegeven het feit dat werkhervatting te allen tijde de prioriteit geniet, stelt UWV voor om, met het oog op het kunnen effectueren van een gecombineerde voorziening, m.b.t. haar klanten de navolgende procedure te hanteren. Bij een afstand tot de arbeidsmarkt, waarbij de inzet van re-integratie-activiteiten aangewezen is om deze afstand te verkleinen en een vermoeden van inburgeringsplichtigheid zal UWV de klant doorzenden aan de gemeente, die op zijn beurt vaststelt of er inderdaad sprake is van een dergelijke plicht. Indien dit aan de orde is, overleggen UWV en gemeente met elkaar hoe zij een gecombineerd inburgerings/re-integratietraject zo optimaal mogelijk vorm kunnen geven. Daarbij zij wel gesteld dat de procedure rondom het vaststellen van de inburgeringsplicht niet mag leiden tot een substantiële vertraging in de start van de re-integratie-activiteiten. Het spreekt in dit kader vanzelf dat in ketenverband nog nadere afspraken (bijv. in de vorm van een raamovereenkomst) gemaakt dienen te worden, die als basis kunnen dienen voor het individuele overleg tussen gemeente en UWV over een zo optimaal mogelijk inzet van gecombineerde voorzieningen voor de UWV-populatie.

Bovenvermelde procedure ziet overigens uitsluitend toe op de UWV-klanten die óf recht krijgen op een uitkering nadat de WIN van kracht is geworden óf al recht hebben op een uitkering, maar zich na inwerkingtreding van de WIN bij UWV melden voor ondersteuning bij hun terugkeer naar de arbeidsmarkt. Voor klanten uit het zogenaamde zittende bestand, die door UWV niet actief ondersteund worden in hun terugkeer naar de arbeidsmarkt, opteert UWV voor handelwijze, waarbij gemeente en UWV de klant op lokaal niveau gezamenlijk (bijv. via een wijkgerichte aanpak) benaderen voor het eventuele inzetten van een gecombineerd traject.

Voorschriften ter behoud, herstel en bevordering van de arbeidsgeschiktheid

In relatie tot het kunnen aanbieden van een gecombineerd traject, willen wij ook graag uw aandacht vestigen op het navolgende punt.

De arbeidsplichtigheid van UWV-klanten wordt, voor zover het de arbeidsongeschiktheidswetten betreft, opgehangen aan het al dan niet gegeven zijn van voorschriften in het kader van behoud, herstel en bevordering van de mogelijkheid tot het verrichten van arbeid en/of de plicht om zich als werkzoekende te laten registreren bij het CWI. De praktijk laat evenwel zien, dat er door UWV nauwelijks op basis van de in artikel 4.22, lid 2 onder b van de AMvB opgesomde artikellieden voorschriften worden uitgevaardigd. Veeleer wordt voor personen voor wie UWV de re-integratie verantwoordelijkheid draagt een re-integratie visie (danwel een plan van aanpak op grond van de Ziektewet) opgesteld en

wordt, indien in deze re-integratievisie wordt geconcludeerd dat de cliënt beschikt over benutbare mogelijkheden, door UWV op re-integratie gerichte activiteiten geïnitieerd, zoals het inkopen van een re-integratie traject bij een re-integratiebedrijf.

De inzet van een gecombineerd traject is aldus aan de orde indien ten eerste is gebleken dat de cliënt inburgeringsplichtig is en ten tweede dat door UWV, op grond van diens re-integratieverantwoordelijkheid, is vastgesteld dat de cliënt benutbare mogelijkheden heeft en voor hem re-integratie-activiteiten zullen worden ingezet. Om dit laatste te kunnen vaststellen is het veeleer aangewezen dat gemeente en UWV met elkaar in overleg treden over de individuele persoon, als dat a priori grote groepen uitkeringsgerechtigden van een gecombineerd traject worden uitgesloten op grond van formeel juridische criteria.

Conclusie: Gegeven het bovenstaande pleiten wij ervoor om artikel 4.22, lid 2 onder b van de AMvB te schrappen. De gemeente is immers niet *verplicht* om aan iedere inburgeringsplichtige UWV klant een gecombineerde voorziening aan te bieden, zij *kan* dit doen. Omdat hiertoe toch afstemming op het individuele niveau van de klant noodzakelijk is, zal het schrappen van genoemd artikellid er niet toe leiden dat er UWV klanten voor een gecombineerde voorziening zullen worden benaderd die niet over benutbare mogelijkheden beschikken.

Nadere regelgeving in relatie tot uitvoerbaarheid

Gegevenslevering

Voor wat betreft de uitvoerbaarheid dient tenslotte nog opgemerkt te worden dat een aantal zaken op dit moment nog niet voldoende helder zijn. Dit betreft o.a. een verdere specificatie van de (uitkerings)gegevens, die UWV aan de IB-groep dient te leveren m.b.t. het BPI, de benodigde actualiteit van deze gegevens (UWV kan uitsluitend gegevens leveren m.b.t. de voorafgaande kalendermaand) alsmede de aanlevering van gegevens an sich (dit kan uitsluitend op basis van door de IB-groep toegezonden sofinummers, omdat UWV op basis van de eigen gegevens geen inschatting kan maken inzake de mogelijke inburgeringsplichtigheid van zijn klanten).

Nadere invulling op deze aspecten kan derhalve van (grote) invloed zijn op de uitvoerbaarheid van de wet- en regelgeving rondom inburgering voor UWV en zal tevens gevolgen (kunnen) hebben voor de door UWV te maken uitvoeringskosten.

Uitvoerbaarheid per medio 2006

Hiervoor hebben wij een algemeen oordeel over de uitvoerbaarheid van de WIN en de AMvB gegeven. De conclusie daarvan is dat, mits aan een aantal randvoorwaarden is voldaan, de wetgeving uitvoerbaar is met een voorbehoud voor de nadere regelgeving. Invoering van de wetgeving per medio 2006 is voor UWV niet mogelijk. De werkagenda van UWV is door de werkzaamheden, verbonden aan de uitvoering van de herbeoordelingsoperatie, invoering van WIA, WALVIS en de gewijzigde WW, zoals bekend overvol. Extra belasting van de daarbij betrokken medewerkers c.q. van de ICT-systemen in 2006 is daarom niet verantwoord. Wij pleiten er dan ook voor de invoering voor UWV uit te stellen tot 1 januari 2007. Bij dit laatste tekenen wij nog aan dat een definitief oordeel over de uitvoerbaarheid van de nadere regelgeving over gegevensverstrekking pas kan worden gegeven als die regelgeving bekend is.

Tenslotte willen wij u nog wijzen op een aantal voorstellen die door ons in Bijlage II zijn ontwikkeld om hetgeen beoogd wordt met de wet- en regelgeving rondom het thema inburgering verder te bevorderen.

Hoogachtend,

Dr. J.M. Linthorst
Voorzitter Raad van Bestuur